

Postavení transgender osob v civilním právu

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na právní úpravu změny pohlaví v České republice, a to jak v rovině civilněprávní, tak ústavněprávní. Práce se zprvu soustřeďuje zejména na správnou definici významných pojmů a na jejich základní obsah. Pozornost je věnována nejen samotné transsexualitě a jejím formám, ale také souvisejícím stavům jako je intersexualita a transvestitismus. Po rozebrání lidskoprávních základů změny pohlaví se práce stručně zaobírá historickou genezí zákonné právní úpravy změny pohlaví. Následuje popis aktuálně účinné právní úpravy včetně jejich nedostatků s ohledem nejen na vnitrostátní právo, ale také na mezinárodní závazky České republiky plynoucí z mezinárodních smluv o lidských právech. V této oblasti je pak největší důraz kladen na rozhodovací činnost Evropského soudu pro lidská práva, který je v této oblasti pokrokovější než vnitrostátní soudy. Kromě samotné transsexuality a procesu změny pohlaví se práce věnuje také v podstatě opačnému jevu, a to detranzici. Toto téma je často opomíjeno, ačkoliv se jedná o téma od změny pohlaví v podstatě neoddělitelné a nabízející spoustu zajímavých právních otázek. Předmětem posledních dvou obsahových částí této diplomové práce je pak vnitrostátní i zahraniční judikatura. Rozhodovací činnost českých soudů není v tomto příliš rozvinutá a žádným způsobem doposud nepřispěla k posunu či změně právního rámce změny pohlaví. To se ovšem nedá říct o Evropském soudu pro lidská práva, který zejména v posledních přibližně 20 letech velkou měrou zapříčinil svými rozhodnutími pozitivní změny v hned několika právních rádech členských států Rady Evropy na základě svého výkladu Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Důraz je tak kladen na jednotlivá stěžejní rozhodnutí s ohledem na jednotlivé aspekty transsexuality a podmínky změny pohlaví, ať už jde o zánik manželství, změnu jména nebo obligatorní chirurgickou sterilizaci.